

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De [con]tentione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

deberem? timere inobedientiaz q̄ mor-
tem exēplo filij dei. de quo Bern. dicit
Demētorē frēs christus ne pderz obe-
dientia p̄didit vitā. **T**ertio scz ad de-
testandaz inobedientia potest valere h̄ q̄
inobedientia reddit hoīem maledictuz
Un̄ Deutro. 27. **M**aledict⁹ qui nō p-
manet in s̄monibz legis huius. nec eos
ope p̄ficiat. **E**t Eccl. 41. **E**levob viri i-
p̄i qui dereliquistis legem altissimi **E**t
si nati fueritis in maledictione nascem̄
z si mortui fueritis i maledictioe erit ps
vestra. ps. **M**aledicti q̄ declināt a mā-
datis tuis. **Q**uarto p̄orvale ad dere-
stationē huius peccati hoc q̄ inobediē-
tes socij demonū sūt. **I**nter oēs creatu-
ras non inveniuntur nisi due que non
obediunt deo. scz demones et malī ho-
mines **U**nde Job. 18. **H**abitent in ta-
bernaculo eius socij eius. immo viden-
tur diabolo attinere inobediētes: sicut
obediētes dñs reputat sibi attinere. vñ
Matth. 12. **Q**uicumqz fecerit volunta-
tem patris mei qui in celis est: ip̄e meus
frater z soror z mater est. **E**rgo studē
debemus obediēciam exēplo xpi qui di-
cit. **J**oh. vi. **D**escēdi d̄ celo. nō vt faciā
voluntatem meam: sed voluntatē ei⁹ q̄
misit me. **Q**uerit vtz inobediētia sit
peccatū mortale: **R**espōdeo s̄m **T**ho.
sc̄da sc̄de. q. cv. q̄ sic. nā inobediētia cō-
trariat̄ charitati dei. q̄ exigit vt eius p̄-
ceptis obediā. **I**n preceptis aut̄ diuis
p̄tinetur q̄ superioribz obediatur **U**n̄
Roma. 13. **Q**ui potestati resistit dei or-
dinationi resistit. **I**tem contrariat̄ vile-
ctioni p̄ximi in quantum superiori sub-
trahit obedientiam quaz ei debet. **S**c̄i-
endū q̄ **H**ermann⁹ de schildirz sub ali-
is v̄bis respōdit ad p̄dicam questionē
dicens. **I**nobediētia est q̄ dā repugnā-
tia ad voluntatem superioris v̄l transgres-
sio statuti dei v̄l prelati. **S**i ergo illa re-
pugnantia quaz habet subiectus ad vo-
luntatem superioris: puta dei v̄l prela-
ti sit in his in quibz subditus necessario

tenetur superiori obtemporare. tunc vo-
catur preuaricatio v̄l rebellio. z quādo
scienter z cū deliberatione fit est morta-
tale p̄c̄m valde graue quasi quedā ido-
latria. **U**nde dicit p̄mo regū. 15. **Q**ua-
si p̄c̄m ariolandi est repugnare. z quasi
sc̄l⁹ idolatrie nolle acquiescē. **S**i tñ illa
repugnātia nō esset in his in quibz subie-
ctus necessario h̄z obtēperare. v̄l etiaz si
esset aīo indeliberato. v̄l si p̄cederet ex
p̄babili ignorātia: posset esse q̄nqz veni-
ale. q̄nqz sine p̄c̄o **V**erbi gr̄a. **S**ubdi-
tus q̄n repugnet p̄cepto p̄lati male p̄-
cipiētz v̄l se opponēt male vite sue eo mō-
do deberet corā suo sup̄iori. **E**t sic etiā
dicēdū videt̄ de transgressionē statuti v̄l
canonū v̄l alicui⁹ regule v̄l statuti p̄lati:
si tale statutū v̄l mādatū teneat s̄m sim-
plici iussione: p̄t eē veniale p̄c̄m nisi ta-
lis trāsgressio essz que p̄ se mala esset. v̄l
etiā indifferent fieret ex p̄emptu.

Que contentione. **S**
Ontentōez vitare debem⁹. **P**ri-
mo qz est p̄c̄m diaboli. vñ d̄
Aug⁹. **N**ihil simili⁹ ē actibz de-
monū q̄ litigare. vñ suum diaboli non
dei se ostendit q̄ libenter litigat. ij. ad ti-
mo. ij. **S**eruū aut̄ dñi nō oportet litigāē
h̄ mansuetū esse. **D**iscordiā faciēs z cur-
p̄tio litigās n̄ solū ē s̄m d̄ diaboli h̄ ex̄si-
li⁹ diaboli. **U**n̄ greg⁹. in pasto. **S**i dei
vocant̄ filij q̄ pacē faciūt. p̄culdubio sūt
filij sathane q̄ eā p̄fūdūt. **S**c̄iēdū tñ q̄
q̄uis cū om̄ibz hoībus debeam⁹ habē
pacē tamen specialius cū quatuor gene-
ribz hoīm non est litigādū. **P**riō cur-
potentibz. vñ d̄ Eccl. 8. **N**ō litiges cū
homine potente: ne forte incidās in ma-
nibus eius. z cum hoīe locuplete: ne for-
te contra te constituat litem tibi. **M**ul-
tos em̄ p̄didit auz z argentū. **S**c̄do cū
homine linguato scz qui est multoz ver-
borum. **U**nde Eccl. 8. **N**on litiges cū
homine linguato: neqz struas in ignem
ip̄ius ligna. **E**t cum homine iracundo
non facies rixam. **T**ertio cū vroē p̄ria

De peccato

Ex quo em aliquis litem inceperit habere cum propria uxore: non habebit requiem neque in presentibus, neque in futuro. puer. v. Tecta psillaria et mulier litigiosa comparatur. Qui in domo perfilante est: quando vult declinare stillicidium in vno loco inuenit illud in alio: ita quod non inuenit ibi quietem: sicut in vxore: quietem non inueniunt ex quo incipiunt esse litigiosi: et valde male est eis. Primo quantum ad corpus. quod uis enim magnas diuitias habeat tamen sunt tristes. et cum gaudio non possunt vivere: quod sibi mutuo inuident. Unde puerbi. i. 7. Melior est buccella panis sicca cum gaudio: quam plena domus vitrimis cum iurgio. Secundo quantum ad animam. quod tales in ministerio discordantes multa peccata mortalia inter se committunt in periculo animarum suarum. scilicet maledicendo. blasphemando. seinuicem percutiendo. et sibi ipsi malum operando. Et hoc totum fit ex instinctu diaboli qui cum talibus moratur. Quia si aut illi qui sunt simul pacifici et concordantes habent deum secum morantem. Unde Psalms. 133. Ubi duo vel tres fuerint congregati in nomine meo: in medio eorum ego sum. sic discordantes habent diabolum secum morantem: qui ad tales discordias eos instigat. Quarto non est litigandum de re que homines non molestat. Unde Ecclesiasticus. xi. De illa re que te non molestat ne certaueris. Contra hoc faciunt qui omnia expedire uolunt. et tales sibi ipsi faciunt inquietudinem mentis et impedimentum profectus sui. Contemptio secundum Herma. de schilditz est in pugnatione veritatis cum perfidia clamor. et ut sic semper est mortale peccatum. quia repugnat veritati et paci que est effectus charitatis: imo sine qua charitas haberi non potest. Quia secundum Augustinum in libro pastoralium. Superbia parit dissentionem. charitatem unitatem. Ex hoc est quod contentiosus per sacros canones prohibetur ordinari. ut. xlii. di. c. i. Quod non fieret: nisi contentio esset peccatum mortale. Si tamen aliquis impugnaret falsitatem. vel defenderet ve-

ritatem cum inordinato clamore: possit esse veniale peccatum: nisi forsitan esset tanta inordinatio quod esset magnum de hoc scandalum tunc quando quis posset in hoc committi peccatum mortale maxime quando impugnatione falsitatis vel defensionis veritatis non pertinet ad conseruationem fidei vel veritatis vite. Si autem pertineret ad aliquod istorum non credo quod faciliter posset ex hoc quis incidere peccatum mortale.

De ipocrisis.

Ipocrisis est peccatum valde detestabile. Primo quod hypocrita est symea diabolus volens imitari filios dei: et quod filii dei faciunt ad sui deorum: ipse facit ad sui iugulationem. sicut de quodam symea refertur quod dicitur quidam enutriebat. Juxta quem in periculo quidam pauper sutor preparauit calceos. Et quando incidit corium ad calceos: tunc symea ex opposito in domo sui domini obstruabat eum. et quando surrexit. et cultellus de manu posuit: tunc cito accurrit: et etiam corium sibi prescidit. volens facere sicut a sutoze videtur. Et sic destruxit pauperem corium. quod ille pauper diuitiis sepe conuersus fuit. que ipse non curauit. Tunc vna vice accepit sutor nouaculum ad manum: et rasit sibi barbam sub collo suo et gutture. quod cernens symea et per recessum suum aduenit. et cultellum recepit: et sic sibi facere voluit. et sic seipsum occidit. Sic hypocrite faciunt sibi ad perniciem quod boni sibi faciunt ad salutem. Secundo potest valere ad detestabilem huius peccati pena quam scriptura ipsis minatur. Et vna pena est quod nunquam videbunt faciem dei nisi conuertantur. Unde Job. 13. Non venit in conspectu eius ois hypocrita. nec mirum quod deus non sit ante conspectum hypocrite. Oia ei opera sua facta sunt ab hominibus videat. hoc est vnum quod multum placet deo quod homo cor suum et interiorum suum sepe erigat ad deum. Unde super illud psalmi. Firmabo super te oculos meos dicit glossa in persona domini. Non auferam oculos meos a te. quod tu semper leuas oculos tuos